

Tělovýchova a sport

Kopaná v Újezdě

Historie kopané v Újezdě u Brna začíná rokem **1927**. Tehdejší borci už měli zelenobílé dresy: zelená jako zemědělství, mládí a pokrok, bílá jako čest, spravedlnost a čistota. Už v prvním družstvu hrál Leopold Vymazal, místní řezník, který se později stal mecenášem újezdské kopané.

Nejdříve hrál neorganizovaný klub utkání nepravidelně. Tehdejší Sokol se totiž stavěl ke kopané konzervativně a až do roku 1931 jej neuznával.

V roce **1926** byla ustanovena Federace proletářské tělovýchovy FPT a vznikly kluby Rudých hvězd. ČSAF zakazovalo svým členům hrát s kluby Rudých hvězd, takže zpočátku hráli nadšenci jen mezi sebou.

Oddílu pomáhal také místní autodopravce Petr Spáčil, který je zpočátku vozil na korbě nákladáku na utkání a dopravoval je i později.

První doložená výborová schůze se konala 12. prosince **1929** v hostinci u Foukalů v Újezdě. Z této schůze vyplynula žádost o povolení hřiště u mlýna.

Hřiště bylo obecní radou povoleno v roce 1930 za starou školou „na Travinkách“ a vznikalo na místě bývalé Trbolovy zahrady. V roce **1931** má už hřiště plochu, která odpovídá hracímu rádu a 11. 10. 1931 byl klub přijat za člena ČSAF v Praze a přidělen západomoravské žumpě. První klubovou vlajku zhotovila Pavla Svobodová.

Na počest prvního mistrovského zápasu jsou zakoupeny nové dresy, uspořádána taneční zábava a už se kope.

Hned zpočátku má mužstvo dostatek dobrých hráčů, ale potíže s publikem. V polovině první sezóny musí být speciálně prováděna ochrana soudců (dnes rozhodčích).

V roce **1932** byl vybudován plot kolem hřiště za podpory mecenáše L. Vymazala, čímž se nepřímo zlepšuje i finanční situace klubu. V závěru roku je založen kroužek stolního tenisu.

Rok 1933 začíná přestupy tří hráčů, kteří měli na úroveň zdejší kopané pozitivní vliv. Byli to Eda a Richard Saubermanovi a Oldřich Štauder. První dva – židovského původu, zahynuli v koncentráku. Štauder – brankář, který přišel ze Slavíkovíc.

Obřad předání Symbolického klíče od města za přítomnosti starosty města ThDr. Jana Hradila, Th.D. v obřadní síni

Prezident republiky prof. Ing. Václav Klaus, CSc. přebírá Symbolický klíč od města z rukou starosty města ThDr. Jana Hradila, Th.D.

Družstvo si vede vítězně v I. B třídě. Zásahu na tom měli hráči: Švanda, Muric, Jos. Mífek, Čeněk Janišťin, Jan Haluza, Václav Tichý, R. a Eda Saubermanovi, Máca, Lud. Jurák, Eda Haluza, Vlad. Matoušek, Jan Kozák, Alois Staňa a trenér Bohumil Strýček.

Jsou pořádány Sportovní dny, které mají přivést lidi ke sportu a zvýšit stav klubové pokladny.

Jak vypadal Sportovní den:

- Budíček v 5 hod. ráno – hudba, pochod v dresech obcí
- Cyklistické závody v 9 hod. – jen pro místní, zápis 5 Kč
- Sportovní běh pro místní spolky
- Koncert hudby od 10 hod.
- Průvod v 13 hod. na hřiště, kde bude sehrán turnaj
- Večer – zábava

Při SK Újezd byl založen divadelní kroužek, bylo povoleno rozšíření hřiště.

Rok 1934 – událo se jedno z nejúspěšnějších utkání.

SK Náchod pořádal okružní turné po Moravě, kde se utkali s internacionály a silnými družstvy vítězně. Poslední utkání hráli s újezdskými. Zápas skončil 2:2. Za domácí skórovali Jaroš a V. Tichý. Trestný kop, který prováděl ze 30 m V. Tichý, byl tak nádherný, že se o něm dodnes vypráví.

V roce 1936 je valnou hromadou postaven do čela Leopold Vymazal a mužstvo opustil A. Borovička, který byl prodán na Smíchov za 300 Kč. Množí se incidenty mezi hráči i mezi diváky.

Jsou pořádány sportovní hry, slaví se 5 let činnosti. Do čela nového výboru je postaven Alois Kozák. Pořádají se zábavy a různé atrakce – např. karneval na rybníce na vorech. Množí se protesty proti výkonu soudců a nespravedlnosti župy, které vadí množství incidentů – těch přibývá s profesionalizací mužstva.

V roce 1938 je v čele klubu Stanislav Přerovský. Činnost klubu je na dva měsíce přerušena kvůli všeobecné mobilizaci.

Po okupaci Německem přichází návrh na likvidaci klubu. V činnosti klubu se ale pokračuje a v čele stojí O. Popelák. Protože sportovat mohli jen čistí árijci, museli odejít – už navždy, bratři

Saubermanové. Činnost všech kroužků, které při klubu vznikly, se stupňuje a je založen kroužek šachový, pěvecký a oddíl lehké atletiky. V této těžké době má SK Újezd I. A-mužstvo, B-mužstvo zájezdovku, dvě družstva dorostenecká a mnoho benjamínků. Jedním z hráčů je Antonín Kalvoda, který nastupuje do A-mužstva v 15 letech a hraje v něm téměř 30 let.

Nesrovnalosti a nedorozumění s župou vrcholí 18. 11. 1941 a SK Újezd je škrtnut z řad ČSF. Je rozhodnuto zřídit nový klub pod názvem ČSK Újezd, který bude hrát jen jako host v I.B třídě župy. V čele stojí Václav Prudil.

V roce 1942 je ČSK omilostněn a stává se opět řádným členem župy jako účastník I.B třídy.

Po válce se vracejí hráči roztroušení za Hitlera a **v roce 1945** hrají několik přátelských utkání se sovětskými a rumunskými vojáky.

25. 3. 1946 je zvolen nový výbor v čele s Jaroslavem Turečkem a je zahájeno jednání o novém mistrovství ZŽ.

V roce **1947** je dokončena koupelna na hřišti a vykopána studna. Obnovila se činnost kroužků a přidal se hokejový odbor.

V březnu 1948 je zvolen akční výbor klubu a dochází ke sjednocení tělovýchovy a sportu v ČSR. Veškerý majetek klubu je předán AV Sokol, což někteří členové klubu těžce nesou. V květnu 1948 je oddíl včleněn do DSO Sokol. Někdo se odhlásil, někteří do Sokola nevstoupili.

Rok 1949 je rokem největších sportovních úspěchů v celé historii.

V důsledku necitlivé reorganizace brněnské kopané přicházejí do Újezda Velehradský, Spurný, Veselý, Hubr, Tlustoš. Oddíl hraje krajskou divizi.

Přichází opět nešťastná reorganizace a mužstvo je ze 6. místa v tabulce přeřazeno do druhé třídy. Na to odstupuje předseda Jaroslav Tureček a do čela se staví Stanislav Provozník.

Je založena tradice memoriálů, to je turnajů na počest zemřelých hráčů a funkcionářů. Na hřiště je zakoupen rozhlas.

V roce 1950 se projednává nezájem hráčů o hru. V rámci dalších příkazů může mužstvo hrát jen okrese Slavkov.

Příjezd k DPS

Vítání s občany

V roce 1952 je opravena střecha na kabině a upraveno hřiště. Svou fotbalovou kariéru končí V. Tichý, který reprezentoval mužstvo téměř 20 let.

Sokol Újezd se stal vítězem přeboru Slavkovska a zvítězil nad Sokolem Blažkovice, takže postoupil do krajské soutěže.

V letech 1954–55 se mužstvo pohybuje ve středu tabulky. Průměr návštěvnosti se pohybuje kolem 250 diváků.

V roce 1957 soupeří naše mužstvo se Sokolem Rousínov, posilněno vojáky. Uhraje jen remízu a je vyřazeno ze hry o první místo. Trenérem se stává internacionál A. Suchánek.

V letech 1958–60 se mužstvo pohybuje na špici, ale nepostupuje. Do mužstva přibývají V. a M. Tiší, Josef Rozprým, bratři Kuglerové. Jako 18letí nastupují Josef Staňa, M. Buček, Jos. Haluza, Jar. Jakubec. Hraje se systém podzim – jaro a mužstvo je v okresním přeboru. Hraje se memoriál A. Kozáka, nastává doba místních derby.

V roce 1962–63 další reorganizace, kdy se naši dostávají do I. B třídy. V roce 1963 hrají dorostenci Krajský přebor – 3. nejvyšší soutěž ČSSR. Trenérem se stává J. Binek, nastupuje brankář L. Provazník.

Na jaře **1964** za předsednictví F. Lukáše družstvo sestupuje z I. B třídy. Střídají se předsedové, mužstvu pomáhají vojáci.

V roce **1968** odchází do Šlapanic Jos. Nesnídal, který se tam stává výborným hráčem. Nastupuje Jiří Kolouch, bývalý reprezentant v hokeji a stává se hrajícím trenérem. Mužstvo se zvedá, ale Kolouch byl zraněn a musí po pár měsících přestat hrát. Neustále se zhoršuje činnost výboru a hrozí rozpuštění oddílu. Schůzuje se pod širým nebem jen o nejpodstatnějších věcech. Oddíl přesto funguje, hrají se memoriály a někteří členové po několika letech dodělali oplocení.

Sezóna **1973–74** byla jednou z nejčernějších. Hráčská krize, trvající několik let, vrcholila sestupem A-mužstva z OP. To oddíl probralo. Byl ustanoven nový výbor, vyřazení rušív elementů a novými trenéry se stali Jar. Konečný a Fr. Haluza. Hrají také 4 vojáci ze Staré hory.

Pan prezident uveden místostarostou Karlem Hradským

Vítání

Po první porážce přišla série vítězství. Po dlouhé době byla kopaná na špici a chodilo hodně diváků. Po podzimu bylo mužstvo v čele tabulky. Zimní trénink vedl Dušan Dovec, který zkvalitnil tým dalšími vojáky.

1974 se v 25. kole rozhodlo o tom, že Újezd se po roce vrací do okresního přeboru. Dorost obsadil 2. místo v OP. Pokračuje se brigádně v opravě plotu.

Roku **1974–75** odešlo do civilu hodně vojáků a bojovalo se o záchranu. Trenérem se stal Josef Doležal a 12 let vedl mužstvo k úspěchům.

Sezóna **1975–76** – černý den 21. 9. 1975 – nejkřutější porážka po 20 letech, prohra s Moutnicemi na domácím hřišti 1:8. Po polovině soutěže získalo mužstvo 11. místo. Dorost pokračoval pod vedením L. Pokorného a do podzimu byl na 2. místě. Jako posila přišel ze Zbrojovky Brno Zdeněk Doležal a začal se formovat kvalitní tým. Zvyšovaly se tréninkové dávky a skončili na 9. místě s 26 body.

Sezóna **1977–78** – stoupající tendence, výborné výkony přivedly spoustu diváků. Po podzimní sezóně bylo mužstvo 2. za Ivanovicemi.

Proběhla rekonstrukce a modernizace kabin, po výroční schůzi se předsedou stal Vilém Richter, vedoucím A-mužstva je Zdeněk Michl, trenéry dorostu jsou Zachrdla a Kružík.

V lednu 1978 se konalo první horské soustředění v historii újezdské kopané v Jeseníkách. Zúčastnilo se jen 8 hráčů. Po sérii porážek přišel rozkol uvnitř mužstva a na konci sezóny byli rádi za 3. místo.

Sezóna **1978–79** byl hráčský kolektiv oslaben o několik hráčů. Mužstvo hrálo průměrně a utkání s Jedovnicemi dalo tři vlastní branky!

Sezóna **1979–80** průměrné výsledky, až v Čs. poháru prohrálo mužstvo až ve finále.

Rok **1980–81** přestoupil z Velkých Hostěrádek Karel Ouda. Vytvořilo se B-mužstvo, hrál se memoriál Theodora Haluzy. A tým měl problémy, protože někteří hráči odešli do B-týmu. Po podzimu bylo mužstvo na 7. příčce, zato B-mužstvo skončilo páté.

Přivítání prezidenta na rautu v DPS

Ing. Petratur, CSc., hraje prezidentovi

Hrálo se o existenci v OP a při infarktovém zápase o zachování s Opatovicemi zachránil mužstvo v 90. minutě gólem J. Doležal. Újezd skončil 11., zato B-tým skončil čtvrtý.

Sezóna **1981–82** – vítězství v Memoriálu Th. Haluzy. Po podzimu byli druzí za Domašovem, zimní příprava byla ale katastrofální. Na jaře z prvních 5 kol získali jen jeden bod, nakonec skončilo mužstvo páté. B-tým vyhrál svou skupinu IV. tř. a postoupil o soutěž výš.

V dubnu opustil sportovní rodinu Zdeněk Michl – legenda újezdského fotbalu a dlouholetý kapitán.

Sezóna **1982–83** v době největší krize začal trénovat mužstvo Václav Bahenský, který tým nesmírně zlepšil. Dosáhli dobrých výsledků, ale trenér zase brzy odešel. Demisi podal celý výbor, kádr hráčů se zúžil, přišla krize kopané.

Přišel zázrak – dva dny před prvním mistrákem přišel nový trenér – Josef Benda. Tým skončil na 7. místě, B-mužstvo poslední ve své třídě, dorost na 5. místě v OP.

Rok **1983–84** orgány svou reorganizací znechtily kopanou mnoha lidem a přestali chodit diváci.

Rok **1984–85** začal pracovat nově složený výbor, předsedou je Karel Ouda. Zranil se kapitán mužstva Milan Michl a potom už se do mužstva nevrátil, což byla ztráta pro mužstvo. Roman Váša odešel na vojnu a mužstvo uhrálo 4. místo. Potom přišlo nečekané a problematické rozhodnutí OV FSČSTV – nucený sestup do III. třídy. Proti tomuto rozhodnutí se mužstvo několikrát bez úspěchu odvolalo.

Započaly práce na rekonstrukci fotbalového hřiště a hrálo se zatím na hřišti Žatčan.

Sezóna **1985–86** – snaha o vrácení Újezdu do okresního přeboru. V podzimní části muži obsadili 1. místo, dorost a žáci každý 2. místo. Ve III. třídě mužstvo vyhrálo a vrátilo se do přeboru. Dorost skončil třetí, žáci na druhém místě.

V červenci 1986 se poprvé zazelenala nová plocha zrekonstruovaného hřiště.

Rok **1986–87** odchází trenér J. Doležal. Úkolem mužstva je skončit do 6. místa. aby se udrželo v OP, což se podařilo. Dorost

Místostarosta Karel Hradský přivítal prezidenta na rautu v DPS

Prezident republiky si objednává píseň

má nedostatek hráčů, straší hráči vyhráli svou skupinu a postoupili do skupiny o přeborníka okresu (díky trenérovi Vl. Stáňovi). I mladší žáci postoupili do bojů o přeborníka okresu (vedoucí Libor Doležal a Miloš Matula).

V roce 1985 se nový výbor rozhodl pro **rekonstrukci hřiště** a pozval odborníka na travnaté plochy Dr. Ing. Františka Bureše Csc., který po odborné prohlídce vypracoval plán prací k rekonstrukci, provedl úpravu a osev plochy.

Rok **1987–88** pod vedením trenéra Zachrdle začal dobře, ale vrcholil porážkami. Mužstvo skončilo třetí a sestoupilo do III. třídy.

Sezóna **1988–89** – pod vedením trenéra Pleskota na jaře usilovali o postup a skončili druzí.

Rok **1989–90** – mužstvo bylo na podzim první, ale na jaře se rozsypalo a skončilo čtvrté.

Rok **1990–91** možnost návratu do OP. Postupovala tři družstva a újezdské skončilo páté. Trenérem byl J. Doležal.

Sezóna **1991–92** se nevydařila. Kádr byl nestabilní a skončili pátí.

Rok **1992–93** posílil mužstvo A. Kalvoda, mužstvo skončilo druhé.

Sezóna **1993–94** – začátek byl dobrý, skončili ale třetí za Šlapanicemi a Blučinou.

Opět vyvrcholila krize v újezdské kopané. O postup do OP se bojovalo příliš dlouho a členové výboru byli psychicky unavení. Hrozilo úplné zrušení oddílu. Díky pochopení obecního úřadu byl na poradě z množství pozvaných bývalých hráčů a funkcionářů kopané sestaven nový výbor, který přislíbil kopanou udržet. Předsedou se stal J. Košecký, trenérem J. Maška.

Sezóna **1994–95** začala pravidelnými tréninky a upevňováním hráčské disciplíny. Během podzimu se mužstvo dávalo dohromady, po tvrdé zimní přípravě s přísným harmonogramem bylo mužstvo připraveno. Hráči pak s převahou a bez porážky vyhráli jarní část.

Sezóna **1995–96** – z rozhodnutí nového výboru kopané byl oddíl osamostatněn, vyčleněn od Sokola a zaregistrován jako občanské sdružení SK Újezd.

Pan prezident při slavnostním rautu v DPS

Černohorské pivo

- Postup do OP
- Zahájena přestavba kabin na ubytovnu.
- S pomocí OÚ zahájena přístavba soc. zařízení a klubovny.
- Trénink pod vedením trenéru Z. Doležala a Mašky.
- Na podzim bylo mužstvo první.
- V 6. kole po inzultaci hl. rozhodčího přišlo družstvo o 3 body a skončilo s jednobodovou ztrátou až třetí.

Sezóna **1996–97** – výbor se rozhodl bojovat o postup a vytvořil pro to podmínky. Družstvo absolvovalo letní soustředění, byl získán J. Sýkora jako trenér. Podzim mužstvo vyhrálo o bod před Pozořicemi a Mělčanami. Na jaře družstvo vyhrálo náskokem 16 bodů. Po deseti letech se v Újezdě opět bude hrát OP.

Házená

V roce **1938** se ustavil oddíl házené s vlastním vedením jako součást újezdského Sokola a v tomtéž roce vstupuje poprvé dorostenecké družstvo do soutěže župy. Zakládajícími členy byli bratři: Antonín Kubiš, V. Kroupa, J. Rujbr, Alois Král, Z Mervart, O. Doležal a J. Žampach.

Úspěchy družstva trvají do roku **1940**, kdy se na turnaji družstev z celé Moravy umístili jako třetí. Toho roku už bylo všem hráčům 18 let a z dorostenců bylo třeba udělat oddíl mužský. Ten pak pokračoval do roku **1941**, kdy byl Sokol zrušen. Úspěšný byl dál pod názvem MNS Újezd. Zrušením MNS přestoupila házená k fotbalovému oddílu, opouští hřiště za sokolovnou a hraje do roku **1945** na fotbalovém hřišti. Házená je v Újezdu velmi populární – má dvě družstva mužů, družstvo žen, tři družstva dorostenců, dvě dorostenek a dvě družstva žáků – celkem 125 registrovaných hráčů. Velký kus práce pro házenou udělal jednatel Jenda Rujbr.

Družstvo mužů postoupilo do moravské divize, kde hrálo na špici, dorostenci se dostali do přeboru Moravy, kde byli druzí.

V poválečných letech se házená tříští – část hráčů se vrací pod Sokol, část do Orla a část hraje pod ČSK. Nastal úpadek, který trval do roku **1950**. V roce **1954** postupuje oddíl znova do celostátní soutěže, v roce **1958** získali muži druhé místo v oblastní soutěži.

Prezident obdržel darem kouli z bitvy u Slavkova

Prezident republiky a manželka starosty dr. Jana Hradilová

Mezinárodní házená

V roce **1954** postoupily dorostenky do celostátního přeboru. Rokem **1958** začala některá družstva přecházet na mezinárodní házenou. Naše družstvo je v té době mezi nejlepšími v kraji. Dva roky se ale marně pokouší o postup do druhé ligy.

Letní měsíce roku **1961** byly posledními pro českou házenou v Újezdě, na podzim už začíná družstvo v mezinárodní házené.

V handbalu se našemu oddílu moc nedaří, a tak roku **1963** část mužů ukončuje činnost. Nový mladý kolektiv teprve v roce **1965** postoupil do krajské soutěže. Předsedou byl v těchto letech Bohumil Holub. Bylo založeno B-mužstvo mužů.

V sezóně **1965–66** se oddílu mužů dařilo a skončilo páté.

V roce **1968** družstvo A mužů sestoupilo a návrat do divize byl těžký. V postupu jim zabránil neregulérní výsledek a po zápase (Sokolnice – Telnice B) ukončili všichni starší hráči činnost.

Bylo nutné sestavit nové mužstvo z dorostu. Za vedení Šenkyříka, Kleina a Jakubce se podařilo v roce **1970** znovu postoupit do divize. Družstvo končilo v první části tabulky.

V roce **1972** při utkání v Lovosicích se seznámili hráči s tvrdou hrou, kterou přinesl světový trend. Přizpůsobili se a hráli úspěšně do roku **1975**, kdy se začalo s opravou hřiště.

Hlinito-písčité terén hřiště mnohdy bránil mistrovským zápasům, a tak začala příprava na výstavbu nového. Byl vytvořen výbor pro výstavbu hřiště. Provádělo se vyměňování plochy, mechanizace na úpravu terénu, vykolíkování hřiště, drenáže atd.

Odvodnění drenážemi a položení 700 tun podkladového štěrku se zvládlo během jara **1976**. Pak byly vybudovány terasy, zabraňující splavování hlíny, vystavěny stožáry veřejného osvětlení (pak se trénovalo i večer), zapojena elektroinstalace, pokládání antuky a okolní úpravy. Všechno se odpracovalo ve volném čase brigádně. (3 200 brig. hodin, z toho 2 600 členy oddílu). Nové hřiště bylo slavnostně otevřeno na jaře roku **1977**.

Účastníci rautu

Sezóna **1978–79**: Muži A obsadili 3. místo a oni i družstvo B se umístili ve středu tabulky. Dorost na podzim vedl tabulku a na jaře vyhrál a postoupil do krajského přeboru. Starší žáci postoupili do okresního finále, mladší se umístili na 3. místě.

Sezóna **1979–80**: A-mužstvo úspěšně bojovalo o záchranu v krajském přeboru. Muži B skončili předposlední. Dorostenci skončili třetí, mladší žáci také třetí, starší žáci se do finále neprobojovali.

Sezóna **1980–81**: Do oddílu přišel zasloužilý mistr sportu Jaroslav Konečný zvaný „Bagr“ – mistr republiky, stříbrný na Olympiádě v Mnichově. Strhl hráče, přibylo vítězství i fanoušků. Při zápase si ale přetrhl achilovku a zraněn byl i Antonín Koláček, a to byl konec nadějí. Družstvo se rozpadalo, přibývalo porážek. Na podzim bylo A-mužstvo na 6. místě a skončilo ve středu tabulky. B-mužstvo se zlepšilo v docházce na tréninky (trenér Jan Cupák) a skončilo na 7. místě. Dorost úspěšně bojoval o záchranu, mladší žáci skončili druzí.

Sezóna **1981–82**: A mužstvo navázalo družbu s Motorem Lipsko. U B mužstva bylo družstvo přihlášeno do soutěže s velkými rozpaky. Po podzimní soutěži byli mladší žáci na 1. místě.

Sezóna **1982–83**: Družstvo A skončilo na 7. místě a udrželo se v přeboru. Neúplná docházka na tréninky nedovolovala zlepšení. Dorost se umístil na 7. místě, ale kvůli hráčům odstoupil trenér J. Klein. Neukázněnost se projevila v takové míře, že oddíl skončil poslední a viněn byl trenér a výbor oddílu.

Byla založena příprava dětí 6–10 let. Věnovali se jim Levíček st. a Jaroslav Staňa. Družstvo mladších žáků vyhrálo svou soutěž, stalo se přeborníkem okresu a pod vedením trenéra Jaroslava Stani postoupilo do přeboru Jihomoravského kraje, kde skončili na druhém místě.

Muži B se většinou na zápasy sešli jen v minimálním počtu hráčů a skončili předposlední bez zisku bodu.

Sezóna **1983–84**: A-mužstvo se umístilo na 4. místě a pokračovalo v družbě s Lipskem.

B-mužstvo se zlepšilo a skončilo v horní polovině tabulky. Dorost převzal trenér Jan Rožnovský a skončili také v horní polovině.

Starší žáci postoupili do finále, mladší byli v popředí tabulky.

Biřmování 2006

*spodní obrázek – zleva biskup
ThDr. Jan Hradil, Th.D.
v rozhovoru s biskupem
mons. ThLic Vojtěchem Cikrlem
a Ing. Pavlem Petlákem*

Sezóna **1984–85**: A-mužstvo hrálo o záchranu (chyběl Jar. Konečný a V. Máca), ale udrželo se v krajském přeboru.

B-mužstvo bylo na 8. místě, dorostenci v polovině tabulky, ml. žáci nebyli přihlášení pro nedostatek vedoucích a trenérů, starší žáci skončili čtvrtí na okresním přeboru.

Začátkem roku **1985** odstoupil starý a nastoupil nový výbor: Vl. Máca, A. Levíček st., Ivo Roblík, Slávek Kukla, Josef Slezák a Eva Vymazalová.

Léta **1985–88** ovlivnil dlouhodobé problémy s výchovou mládeže. Mládežnická družstva nenavazovala po ročnících, měla velké mezery a z mládežnických družstev vycházeli hráči až po třech i více letech. Hodně dobrých dorostenců zanechalo aktivní činnosti. V sezóně **1985–86** muži skončili až 10. a muselú nastoupit ke kvalifikaci s mužstvy z nižší soutěže. Starší dorost sestoupil z krajského přeboru.

V roce **1986–87** byl přihlášen do soutěže mladší dorost, jehož trenérem byl Sláva Kukla, starší dorost vedli Jan Rožnovský a Jaromír Jirgala, mladší žáci měli Josefa Slezáka a muži mistra sportu Jar. Konečného. Mužstvo A pokračovalo ve špatných výkonech a skončilo předposlední.

Do sezóny **1987–88** nastoupilo družstvo mužů oslabené o hráče, kteří ukončili aktivní činnost: Jar. Konečný, Jar. Jirgal, Slávek Kukla, Ivo Roblík a Vl. Máca.

Nadšení a elán pro budování hřiště brzy všechny opustil a dokončovací práce – kabiny pro hráče, rozhlasová kabina... se dokončily v letech 1982–87 jen díky tomu, že slouží na hody jako stánky.

Vycházkový кроj se skládá z bílé košile, šedých dlouhých kalhot, šedého kabátu, červené kravaty, vázanky, čepice a černého koženého pásu, kterým jsou kalhoty v pase staženy.

Pro členky:

Vycházkový кроj sestává z bílé blůzičky, červené stužky, šedé sukně a kabátu a šedého baretu.

Sokolstvo v otázce vzdělávání svého členstva nemůže postupovat tendenčně, stranicky, ale povzneseno jsouc nad lidská zařízení a všechno kastovnictví, upírá zraky na skvělé vzory našich dějin: na Husovu pravdu, Komenského vzdělanost, Havlíčkovu neohroženost, Tyršovu harmonickou dokonalost těla a duše a Masarykovu humanitu.

Kronikářka Adéla Staňková

První pokusy založit sokolskou jednotu společnosti Havlíček v hostinci u Slezáků ztroskotaly.

Teprve **1. června roku 1905** zakládá několik nadšených mladíků z Újezda, Rychmanova a Šternova „Odbor tělocvičné jednoty zbejšovské“ se sídlem v Rychmanově.

Heslo zní: „*Povznést národ, bystřit mysl a rozum, pěstovat tělo i ducha, aby docíleno oné slávy národu českému, které praotcové kdysi požívali.*“

Prvními členy byli: Petr Haluza, Petr Havliš, Petr Kalenda, Tomáš Kalenda, Florián Kozák, Matěj Kulíšek, Frant. Matula, Jakub Mezuláník, Stan. Otrísal, Bohumil Sítař, Frant. Staněk a Frant. Šenkyřík.

Petr Kalenda se stal vedoucím, sídlo měli v hostinci p. Stružky a cvičilo se v létě ve Zbejšově, v zimě v hostinci.

Už v červenci 1905 pořádali první veřejné cvičení za rychmanovskými stodolami. Prodával se odznak za 20 haléřů a stržilo se 146 K, ze kterých se koupilo náradí, hrazda, můstky žíněny...

Předpláceli si časopisy a opatřili si obraz Tyrše a Fügnera.

„*Zaváděli též mezi sebou dobrou kázeň, dbajíc, aby členstvo neoddávalo se hře v karty a pití při zábavách.*“

Přijatí nováčci ale vystupovali pro slovní urážky nebo byli vyloučeni za neplacení příspěvků. Tu vstoupil do Sokola bratr Josef Novotný, který se stal náčelníkem i vším ostatním.

Na zimu se museli rozpustit pro nedostatek členů.

Biskup mons. ThLic Vojtěch Cikrle v rozhovoru se starostou a biskupem ThDr. Janem Hradilem, Th.D.

Biskup mons. ThLic Vojtěch Cikrle v družném rozhovoru s ing. Pavlem Petlákem, zastupitelem

V roce **1906** se konala první valná schůze, byla zřízena knihovna, organizovaly se vycházky, veřejná cvičení. Na podzim přesídlil odbor do Újezdu, kde hostinský Nekvapil zřídil sál.

Na jaře 1907 se chystali na V. všesokolský slet. Nacvičily se tři divadelní hry.

V roce **1908** nastal rozkvet sokolského odboru díky br. Janu Hromádkovi, který se později stal učitelem tělocviku v Rusku.

V roce **1908** přibylo členů i dorostu, vstoupily i ženy. Prvními byly: M. Bohatcová, L. Cupáková, R. Čermáková, T. Felmanová, M. Haluzová, Č. Kalvodová, T. a L. Kulíšková, Č. Mužíková, F. a R. Novotná, D. Otřísalová, R. Koutná, L. Švandová, A. Richtrová a A. Vítková. Pořádaly se i taneční hodiny, knihovna vzrostla připojením knihovny Národní jednoty a Řemeslnické besedy. Byl založen stavební fond na tělocvičnu, kde byl základní vklad 27 K.

V dubnu roku **1909** byly schváleny stanovy a odbor se stal samostatnou jednotou. Byl založen spolek „Katolické omladiny“ – „*Usilovnou prací a kázní můžeme čelit Orlům, Nikdy neustupujme, ale nikdy nevyhledáváme sporů!*“ Poprvé cvičí ženy prostná, a tím bylo získáno veřejné mínění, takže ženy už směly do tělocvičny.

V roce **1910** je sokolská jednota silná a zakládá dva odbory v Hostěrádkách-Rešově a v Žatčanech. Jednota měla svou knihovnu, hrála divadelní představení.

V roce **1911** po šestileté práci odchází bratr Novotný.

Na jaře **1912** byl rozšířen sál, postaveno nové jeviště a učiněna smlouva s majitelem. Na všeslovanský slet do Prahy jelo 18 bratrů a 4 sestry. Veškerá cvičební, hudební a kulturní činnost se odehrávala v sále hospody u Matoušků.

V roce **1913** bylo zakoupeno pole na „Fjeruňkách“ s cílem postavit na něm sokolovnu. Pole stálo 5 000 korun a částka byla splacena do roku 1918. Na slet do Ostravy odjelo 23 bratrů.

Rok **1914** – 28. června jelo do Brna na slet v kroji 19 mužů, 8 dorostenců a 7 žen. Kvůli sarajevským událostem však slet nebyl dokončen. Byli svědky německých násilností, nástup k prostným a pak zavál černý prapor na kasárnách. Chystané veřejné cvičení na první srpnovou neděli zkazila mobilizace.

Z ptačí perspektivy

Léta 1914–1919 – úbytek členstva – mobilizace. Zůstaly činné ženy a dorostenci. Členové hráli alespoň divadlo, jehož výtěžek věnovali „pomocnému válečnému komitétu“. Konaly se schůze spiklenecké. Členové výboru si tajně rozdělili majetek Sokola formálně mezi sebe.

V září **1917** bez krojů, tajně proběhlo veřejné cvičení na Ostrůvku u mlýna, jako projev národního vzdoru. Hrály se divadelní hry a houfně se četlo Jiráskovo Temno.

2. února **1918** se valná hromada konala pod heslem „Pracovat, pracovat, aby nás doba nezastihla nepřipraveny!“ V hostinci u Matouška se hovořilo o vzniku „Českého srdce“, byl ustaven jeho místní výbor, který uspořádal sbírku peněz a potravin. Jednota Českému srdci věnovala 600 K – výtěžek z divadla a koncertu.

Konaly se již pravidelné schůzky, nastal řád a kázeň. Tělocvična byla vybělena, vyzdobena obrazy buditelů, opraveno jeviště, vypracovány rozvrhy cvičení. Členové se začínají vracet z války. Sokol byl jediný zdejší spolek, který projevoval činnost. V květnu jeho mnoho členů na ozdobných vozech do Židlochovic, kde složili národní přísahu. Konala se divadla, koncerty, besedy – koupil se klavír, zaplatilo pole na stavbu tělocvičny. **Samostatnost českého státu** oslavila Jednota 29. října velkým lampiónovým průvodem.

První členská schůze ve svobodném státě se konala 17. listopadu za manifestační účasti.

Rok **1919** se vyznačuje snahou o budování tělocvičny – konají se sbírky, ale hospodářská krize a poválečné poměry tomu nepřejí.

Sociální nespokojenost a zpolitizování života vedlo k rezignaci sokolského výboru. Na valné hromadě pak byl starý výbor znova zvolen.

Hovořilo se o očištění češtiny, sázely se lípy Svobody, konaly se vycházky po okolí, dětský den. Na Slovensku došlo k maďarskému vpádu a 46 bratrů se přihlásilo do sokolského pluku Stráže svobody.

Roku **1920** byl ustanoven stavební odbor. Knihovna věnovala své knihy Jiráskově veřejné knihovně. Oslavuje se Masaryk, Hus, Mánes, chystá se VII. slet.

Z ptačí perspektivy

Roku **1921** činnost stavebního odboru pod vedením bratra Pilného se stupňuje. Pořádá se zájezd na Slovensko, hraje se divadlo, organizují besedy, ale také se sváží materiál a pracuje se na stavbě Sokolovny. V srpnu byla velkolepá slavnost Kladení základního kamene. Do základů se položila krabice s památkami doby, následoval průvod. V něm 176 bratří v kroji, 65 dorostenců, 128 žáků, 47 sester v úboru, 72 dorostenek a 145 žaček. Na Ostrůvku pak provedli cvičení. Následovala veselice. Celý podzim se pracovalo na stavbě a v lednu roku **1922** se schůze konaly již v nové Sokolovně. Nová tělocvična byla odevzdána 29. ledna slavnostní Besedou. 4. února se v nové Sokolovně konal první ples.

Starostové Sokola do roku 1922:

1906	Frant. Šenkyřík	1915	Adolf Mašek
1907	Matěj Otřísal	1916–19	Josef Pecl
1908–14	Frant. Kloc	1920–22	Matěj Kalvoda

Náčelníci Sokola:

1905	Petr Kalenda	1910	Frant. Matula
1906	Arnošt Měšťan	1911	Ondřej Kroupa
1907	Josef Novotný	1912–13	František Matula
1908	Rajmund Daněček	1914–21	Ondřej Kroupa
1909	Arnošt Měšťan	1922	František Matula

Stavba Sokolovny:

Kámen	– 2 060 Kč
Cihly	– 125 400 ks za 35 000 Kč
Písek	– 400 fůr za 1 800 Kč
Vápnó	– 225 q z cukrovaru za 900 Kč, 125 q za 6 800 Kč od vápeníků
Cement	– 55 q za 4 100 Kč
Dřevo tesané	– 53 m ³ Za 18 500 Kč
Krytina	– 10 000 ks za 11 650 Kč
Prken	– 60 m krach. Za 15 000 Kč
Hřebíků	– přes 200 q za 1 777 Kč... atd.

Z ptačí perspektivy

Sokolovna byla celkem postavena za 220 000 Kč, za vnitřní zařízení se zaplatilo 55 000 Kč. Účetnictví vedl bratr Karel Pilný

Z popisu Leopolda Haluzy (rok 1922):

Cvičební sál je 10 m široký, 18 m dlouhý, 5,80 m vysoký, k němu připojeno stálé jeviště o téže šířce a 6 m hloubce s provazištěm a propadlištěm. K sálu po levé straně přiléhá spolková místnost 10 m x 4,50 m, která prozatím slouží i za šatnu cvičenců. S jevištěm pak sousedí šatna divadelní. Z chodby mezi oběma uvedenými šatnami přístupno je propadliště, z něhož po dřevěných schůdkách možno dostat se na jeviště i do sálu. V zadní části sálu je galerie, získaná v prvním patře nad vestibulem. Mimo to v I. patře umístěna kinooperační komora a prozatimní byt sokolníků. Z chodby vedle sálu přístupny jsou klosety a umývárna. Podlaha v sále provedena z dubových parket – v ostatních místnostech a šatnách prkenná, ve vestibulu ze šamotových dlaždic, na chodbách a klosetu z dlaždic cementových. Strop nad sálem cvičebním proveden trémový na železných nosičích. Nad provazištěm nahrazen strop, aby byl získán prostor manipulační, ošalování a omítnutím rákosovou omítkou spodní plochy střešní. Umělé osvětlení elektrické prozatím z vlastního zdroje – dynamo poháněného benzinovým motorem – než postaví se místní elektrická síť v obci.

Pro ventilaci zřízen na stropě průduch s elektrickým ventilátorem a dva průduchy komínové ve zdích.

Otápění děje se železnými trvale hořícími kamny s přehříváči.

Vnitřní zařízení budovy omezeno na nejnutnější míru. Náradí: posuvná hrazda, cívkové kruhy a visutá hrazda, americká hrazda přenosná, bradla, kůň, koza a některé druhy podružného náradí, jako kladiny, skok, činky, stálky, kužele, tyče aj.

Obětavostí ochotných bratří vybaveno i jeviště tak, aby vyhovovalo požadavkům poměrů a doby. Nedokončená malovaná figurální opona je práce bratra ředitele Ar. Čermáka. Proměny: selská světnice, moderní pokoj, baroková světnice s dvojitou vložkou, les, náves, park, otevřená krajina a řada přístavků – maloval bratr Pepa Máca.

Z ptačí perspektivy

Pozemek, na němž budova postavena, je vlastnictvím jednoty. Měří asi 67 arů a bude upraven kolem budovy jako sad, za budovou ke dráze zřízeno příštím rokem bude hřiště, letní cvičiště a park.

Náklad na stavbu i se všemi dary a prací členstva zdarma, čítaje v to i pozemek i vnitřní zařízení, činil by okrouhle půl miliónu Kč. Jednota však pořídila stavbu ochotou a obětavostí členstva dle zúčtování skoro za polovic.

Film a jeho význam

Motto:

*Někdo má rád pěkné šaty,
jiný dobré víno,
a já ze všeho mám nejradš
v Sokolovně kino.*

Čerpáno z Ing. C. Vladimíra Richtera

Ještě před stavbou Sokolovny zabývali jsme se pevným úmyslem zříditi i u nás kinematograf. Nakonec byl od Českého srdce v Brně zakoupen projekční stroj značky Gaumont s ostatním příslušenstvím, ale v obci stále ještě nebyl zaveden elektrický proud. Zapůjčili tedy benzinový motor o výkonnosti 5 HP.

KINO

Sokola v Újezdě

hraje

každou neděli a svátek večer v Sokolovně
nejnovější filmy české i cizí s bohatým obsahem.

Úchvatné snímky přírodní.

Napínavé filmy zábavné, filmy výchovné i poučné.

Z ptačí perspektivy

Historie společnosti Thermotechnika Bohemia

Společnost THERMOTECHNIKA BOHEMIA vznikla v roce 1992 jako pokračovatel dlouhodobého výrobce chladicích zařízení v Nových Zámcích na Slovensku. Zpočátku působila Brně jako obchodní a servisní společnost. V průběhu let rostl prodej i služby, které byly poskytovány zákazníkům. Díky tomu byla společnost nucena nejen rozšiřovat svoje řady, ale také hledat nové provozní prostory. V roce 2000 se společnost přestěhovala do vlastních zrekonstruovaných prostor v Újezdě u Brna. Kromě nových dílen tady získala i velké skladové prostory, čímž došlo k navýšení skladových zásob, a tím i ke zkvalitnění a zrychlení dodávek zákazníkům. Nové sídlo společnosti se nyní nachází v příjemném, pohostinném a vlídném městě.

Společnost THERMOTECHNIKA obchodně spolupracuje s holandskou společností Gamko, jejichž chladiče v licenci vyrábí v Nových Zámcích na Slovensku. Kromě tohoto výhradního dodavatele spolupracuje s některými renomovanými společnostmi v západní a střední Evropě (Selbach, Micro Matic, FAS, C.E.M., John Guest, Rehau, DSI a mnohé další). Mezi největší zákazníky společnosti patří belgický nadnárodní pivovar InBew. Jako další zahraniční odběratele nelze opomenout pivovary Heineken a BBH. V tuzemsku patří k největším odběratelům Pivovary Staropramen, Starobrno, Pivovar Hanušovice, Pivovar Zubr v Přerově, Černá Hora, Litovel, Krakonoš v Trutnově.

V současné době má společnost 24 pracovníků v ČR, 29 pracovníků ve výrobním závodě DITL METAL na Slovensku a 18 pracovníků v naší moskevské pobočce BOHEMIA LINE. Kromě toho společnost spolupracuje formou výhradních zástupců v Ukrajině, Kazachstánu, Bulharsku. Na území celé České republiky THERMOTECHNIKA spolupracuje se sítí servisních společností. Roční obrat společnosti se od roku 1999 pohybuje nad úrovní 4 mil. EUR.

Z ptačí perspektivy

Poděkování patří a čerpáno bylo z materiálů, děl a kronik:

Roman Chrást

Jan Mífek

Karel Pilný

Rudolf Kopeček

Adéla Staňková

PhDr. Ladislav Hosák, DrSc. (Dějiny Újezda u Brna)

Petr Kozák (pojednání o Šternově)

Drahomír Kozlík (zápis o hasičích)

Bohumil Preininger

Vojtěch Kozák

Karel Dočekal

Jan Pěček

A poděkování spoustě dalších, kteří poskytli jednotlivé materiály a podklady, jimž není lhostejno, aby historie Újezda upadala v zapomnění, ale byla zachována pro příští věky.

Největší dík patří panu starostovi ThDr. Janu Hradilovi, Th. D., kterého nápadem i spoluúčastí tato kniha vznikla.

Autorka knihy.

Děkuji, protože se tom má.

Děkuji, protože práce má být pochválena, obzvláště je-li konána s láskou.

Děkuji Mileně Blahotové, Gitě Kalvodové, ing. Pavlu Petlákovi, Blance Tiché, dr. Janě Hradilové, Jaromíru Růžkovi i těm dalším nejmenovaným.

ThDr. Jan Hradil, Th.D.

Poděkování

...Dočetli jste až do míst, kde jednou přijdou nové údaje, které budou svědčit o tom, že město žije dál. Prosím vás, odpusťte, pokud v citovaných textech jsou chyby nebo špatné gramatické vazby. Dále, prosím, odpusťte, pokud kronikáři uvedli některé z nepřesností. Nám, kteří jsme spolupracovali na tvorbě této knihy, nepřínáleží opravovat historické texty, ač jsme si všimli některých nepřesností. Autenticita textu je mimořádně důležitá. Všechny příspěvky jsou dokladem, že pisatelé toto město měli rádi. Vyjádření zápisu bylo vždy úměrné zkušenostem, vzdělání, a tak nejdříve bychom měli poděkovat učitelům, kteří zanechali spoustu výkresů, záznamů, neopakovatelných zkušeností. Jmenovitě pan řídící učitel Rudolf Kopeček, ředitel školy pan Jan Pěček a spousta bezejmenných.

Já osobně musím poděkovat Okresnímu státnímu archivu Brno-venkov v Rajhradě, který poskytl digitalizované kroniky. Taktéž musím vyjádřit poděkování nejbližším spolupracovníkům: Ing. Pavlu Petlákov, újezdskému zastupiteli, který je autorem většiny nových fotografií. Jeho um zachytit ducha místa je vskutku neopakovatelný. Současně však jeho pokora, kdy není ochoten přijmout ani poděkování. Vedle něj energická referentka Margita Kalvodová věnovala textům, ale i výběrům archiválií mnoho hodin. Logicky, jak jinak, vždyť je archivářkou města. Není možné opomnět poděkovat kronikářce paní Blance Tiché, nejenom za to, že kroniku píše, ale také za to, že posbírala mnoho materiálů, které posléze Mgr. Milena Bohatová zpracovala.

Spisovatelka Milena Bohatová je autorkou tří knižních bestsellerů: „Na mou duši do psích uší“, „Olga“ a „Na pokraji života“. Avšak práce na této knize byla přece jen trochu jiná. Nejdříve jsme museli pro ni vybrat materiály. Byly to čtyři nepřehledné volně ložené krabice starých a nových textů. Poté jsem je odvezl do Prahy, došlo k vyhodnocení, rozřídění archiválií, a pak již jenom komentáře, jak ze strany autorky, tak ze strany mé. Nemohu opomenout ani svou choť PhDr. Janu Hradilovou, která neuhlazenou češtinu s mnoha chybami dala alespoň do relativní „štábní kultury“.

Z ptačí perspektivy

Zvláště však děkuji panu Jaromíru Růžkovi, řediteli reklamního studia F.R.Z., který mne donutil, abych se tématem začal zabírat. Je však nutno dodat, že to bylo 14 zastupitelů, kteří Usnesením č. 48 přivedli toto dílo na svět.

Kniha není vědeckým dílem. Je pouze připomenutím, že v tomto místě žili lidé s vlastním myšlením, s vlastní kulturou, s vlastními lokálními dějinami. Jde o svědectví našich předků, ale i naše. Jde o obrazovou dokumentaci vývoje, který je neopakovatelný, a proto nesmí zapadnout prachem.

Jan Hradil,
starosta města

Vydalo město Újezd u Brna

Autor: Milena Bohatová

Spoluautor: ThDr. Jan Hradil, Th.D.

Text: město Újezd u Brna

Fotografie: město Újezd u Brna, Ing. Pavel Petlák,
letecké snímky a pamětní desky Ing. Jan Vondra

Grafická úprava: F.R.Z. agency s. r. o.

Tisk: Tiskárna Helbich, a. s.

